

Súlyosan mozgáskorlátozott cerebrális paretikus tinédzserek segédeszköz-ellátási nehézségei

Folytatás a 6. oldalról

Az összes többi, a napi életvitelt biztosító, segítő segédeszköz jelenleg csak önköltséges áron érhető el hazánkban. Az elektromos vagy mechanikus betegágyak jelenleg nem tartoznak a segédeszközök közé, pedig nagy segítség lenne otthoni ápolást végzőknek.

A kommunikációs eszközök iránt egyre nagyobb az igény, és az önálló életvitelben az egyik legfontosabb elem lenne. Az eszközök viszonylag magas beszerzési ára, a személyre szabott eszköz kiválasztása és használatuk betanítása, valamint a software-ek magyar nyelvre való adaptálása megnehezíti az elterjedésüket. A cerebrális paretikus gyermekek és tinédzserek is a „z”- és majdan alfa-generáció tagjai és a digitális világban önállóak lehetnek, kapcsolatokat építhetnek.

A jelenlegi hivatalos álláspont szerint ezek nem gyógyászati segédeszközök, hanem tanulást, oktatást segítő eszközök, ezért a NEAK nem nyújt támogatást a beszerzésükhöz. Előrelépést jelenthet, hogy ez az egyetlen olyan segédeszközcsoporthoz, ahol centrumokhoz kötötten, szakemberek közreműködésével a közeljövőben elindulhat a kölcsönzés.

Összességében elmondható, hogy miközben az egészségügyi ellátás rohamos fejlődésével egyre nagyobb

számban jelennek meg a napi életvitelükben segédeszközökre szoruló gyermekek és lépnek be a tinédzserkorba, majd a felnőttek világába, jelenleg számos területen nem vagy alig megoldott az igényeiknek és képességeiknek megfelelő segédeszköz-ellátás. A rehabilitációs szakemberek feladata, hogy minden területen megfelelő életminőséget biztosítsanak a súlyosan mozgássérült fiataloknak és családjaiknak.

Dr. Csohány Ágnes

Felhasználók bevonása a fejlesztésbe

Az idősödő társadalomban a magasabb átlagéletkorral együtt jár, hogy nagyobb a mozgásukban károsodott személyek száma. Fontos, hogy minél jobban kompenzálni tudjuk az ennek következtében kialakuló funkciózavarokat, az érintett személyek minél önállóbban tudják elvégezni a mindennapi élettevékenységeket, melyek egyike a WC-használat.

Bár a nálunk használatos angol WC már évszázadokkal ezelőtt megszületett, a legutóbbi időkig nem volt mód egyéni szükségletek kielégítésére, mindenki ugyanazt a kialakítású, méretű WC-t használta. Az Európai Unió Active and Assisted Living programja és a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal által támogatott iToilet projekt célkitűzése egy fejlett technológiát felhasználó, a mozgásukban károsodott személyek számára könnyebben és biztonságosabban használható WC létrehozása.

Az okos-WC nyomógombokkal és szóbeli utasításokkal egyaránt működtethető. Az utóbbi üzemmód különösen azoknál a személyeknél fontos, akiknek egyik keze sérült vagy bémult. A többlépcsős fejlesztés eredményeként létrejött iToilet egyebek mellett személyre szabottan tudja beállítani az ülőke magasságát és dőlésszögét, ezáltal leülés/felállás segítőként is funkcionál. Az ülőke beállításán kívül az öblítés, a bidé funkció és az azt követő szárítás be- és kikapcsolása, illetve szükség esetén a segélykérés is történhet akár gombnyomásra, akár szóban. A rendszert elesésérzékelő egészíti ki.

A fejlesztés az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet, a Santis Kft., a bécsi Műszaki Egyetem, az ugyancsak bécsi

Caritas szociális gondozó intézmény és további egy-egy osztrák és szlovén kisvállalkozás közreműködésével folyik. A beszédfelismerőt a budapesti Speech-Tex Kft. fejlesztette. A munka minden fázisa a potenciális felhasználók bevonásával történt, beleértve nemcsak a mozgássérült embereket, de másodlagos felhasználóként az ápolókat és harmadlagos felhasználóként a vezetőket, döntéshozókat is. Ezt a folyamatot mutatja be a Vándorgyűlésen, a csütörtöki napon elhangzott előadás.

A részletesebb összefoglaló a Rehabilitáció folyóirat kongresszusi számában olvasható.

Dr. Fazekas Gábor

Suttogások és sikolyok a gyógyászati segédeszköz-ellátásban

„A sas is visszafelé repülne, ha a múlt fontosabb lenne a jövőnél.”

Az egészségügyi ágazati stratégia jövőképeben a prevenció, a morbiditási, illetve mortalitási mutatók javítása az irányadó. A stratégiában további szakpolitikai célokat is meghatároztak – pl. az orvostechnológiák, az infrastruktúrák, a humán erőforrás stb. fejlesztése –, amelyek konkrét szekunder hatásokat generáltak, generálnak. A konzervatív terápia intenzívebb alkalmazásával mind a gyógyászati segédeszköz használatát, mind a felhasznált gyógyászati segédeszközök száma folyamatosan emelkedik (2016-ban 154 millió db, 2017-ben 157,6 millió

db), mivel a geriátriai állapot sokszor önmagában is igényli a különböző gyógyászati segédeszközök használatát. Az internet világában minden rászoruló a legteljesebb ellátást igényli, de a szolgáltatói fejlesztési javaslatokat finanszírozási deficitre hivatkozva vetik el.

Miért gondolná bárki is, hogy finanszírozás hiányában maradnunk kellene a „fűzfabotnál”?

„A világos látáshoz néha elegendő a nézőpont megváltoztatása.”

A hatósági árak 2003 óta változatlanok. 2010 óta a minimálbérek, bérminimumok emelkedése 100%-os, a forint árfolyamát

az importőrök hátrányára többször újrapozicionálták. A szolgáltató kv-k minőségi szakmbergárdája folyamatosan csökken, a termékek és az ellátás minősége egyre távolabb kerül a világszínvonaltól. A szakmbergárda megtarthatóságára, a minőségi ellátás színvonalának javítására az egészségügyi kormányzat részére adott érdekképviseleti javaslatok láthatólag süket fülekre találtak.

Az ellátás felelőssége nemcsak a szolgáltatókra vonatkozik! – bár lehet, hogy ez nézőpont kérdése.

„Amit a hernyó a világ végének tekint, azt a mester pillangónak nevezi.”

Lehet, hogy az érdekképviseletek által javasolt kasszasemleges megoldás az egyes termékek áremelésére, illetve a lakossági térítési díj csökkentésére, az innováció támogatására, a minőségi ellátásra messze állnak az egészségügyi kormányzat innovatív, az előzőekben ismertetett problémák megoldását tartalmazó elgondolásától. Jelenleg sajnos lehetősége sincs az érdekképviseleteknek arra, hogy megismerjék a kormányzat ezen kritikus helyzetre kidolgozott elképzeléseit, azon kívül, hogy „dolgoznak rajta”, de...

... „A remény jó dolog – talán a legjobb –, és a jó dolgok nem halnak meg.”